

Oponentský posudek práce Přemysla Procházky

Přemysl Procházka se zabýval ve svém zatím nejmonumentálnějším souboru maleb tématem vojaček - žen vykonávající profesionální vojenské povolání.

Přítomnost žen v ozbrojených složkách je velmi napjatý obsahový komplex. Z jednoho pohledu může znamenat jeden z výdobytků emancipačního hnutí, kdy by se mohlo znát, že propagace rovných příležitostí pro muže i ženy je nefunkční a protismyslná, až anekdotická. V určitých oblastech je přítomnost žen v armádě vynucena napjatou bezpečnostní situací, např. v Izraeli. Přemysl Procházka přidává ke svému tématu velmi trefné, empatické až něžné stanovisko. Smyslem vojska je dbát o bezpečnost, ochraňovat. A kdo dokáže ochraňovat lépe než ženy? Velká mateřská vojenská ochranná náruč. Těhotné ženy jsou ideální ochránitelky, jsou přímo v profesionálním modu ochraňování. Základní poučky zálesáctví: pozor na těhotné medvědice a lišku s liščaty! Poetický obraz Přemysl rozvádí dále ve směru předpokládaného scénáře. Těhotné vojačky nás ochraňují proti těhotným vojačkám nepřátelské armády. Soubor je tvořen třemi dvojicemi velkoformátových maleb: Nahá vojačka, Nahá nepřítelkyně, Těhotná vojačka, Těhotná nepřítelkyně, Vojačka v práci, Nepřítelkyně v práci.

Nadživotní malby jsou provedeny Přemyslovou charakteristickou technikou, kdy jako základní malířský materiál pro vytvoření centrálního motivu těla používá hlínu. Dalším typickým rysem je umodelování "vnitřních obsahů", v tomto případě embryí v bříškách těhotných vojaček a jejich následné zakrytí vrchní malbou. Malby jsou charakteristické zvýrazněním centrální figury a hrubým pozadím. Nahé figury vojaček jsou provedeny v hlíně s omalovanými detaily. Hlína svým praskáním vytváří jemnou strukturu, při vědomí jejich budoucího těhotenství by to mohly být strie. Obě figury mají renesanční boticelliiovskou křehkost a ladnost včetně líbezných anatomických chyb. Těhotné vojačky vypadají poněkud odevzdaně, nepřipadají si příliš atraktivní v pytlovitých uniformách kvůli těhotným bříškům zbavených opasků. Dvojici vojaček v práci jsem neměla ještě možnost vidět.

Plánovaná instalace, kdy mají plátna stát ve speciálních stojácích v odstupu od stěny, bude další formou, jak podpořit základní sdělení: za obrazy vojaček se můžeme v případě potřeby skrýt a najít tam bezpečí.

Obrazy po obsahové stránce by mohly nést další faktické obsahy jako je otázka nahoty, která všechny osoby zbavené vnějších znaků sjednotí na základní tělesnou úroveň. Téma uniformy, které provede zase jiný způsob sjednocení a odosobnění. Téma služby v armádě jako obyčejné práce. Ale já nevím, jestli vlastně téma armády a vojaček nepoužívá autor spíše jako přesně nalezenou metaforu.

Přemyslovi se podařilo ve svém díle sjednotit všechny složky - malby v jejich materiálovosti, instalaci, výběr námětu jednotlivých pláten - , aby vytvořil působivou apoteozu křehkosti a síly žen a dovolím si i číst: své vlastní touhy po ochranném objetí. Neklid do instalace vnášejí lehce posmutnělé oči vojaček, které se táží: a kdo ochrání nás?

Práci Přemysla Procházky považuji za výbornou a doporučuji hodnocení A.

Doc. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.